

Sygn. akt IV KK 582/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej
w sprawie **A. U.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 11 września 2019 r.,
kasacji, wniesionej przez oskarżyciela publicznego - Naczelnika [...] Urzędu Celno-
Skarbowego w K. na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego G.

z dnia 18 października 2017 r., sygn. akt IX K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G., wyrokiem z dnia 18 października 2017 r., uznał A. U. za winnego tego, że „w dniu 11 września 2015 r. jako Prezes Zarządu J. Sp. z o.o. z siedzibą w B. przy ulicy K., urządził w lokalu S. w G. przy ulicy R. w celach komercyjnych gry o charakterze losowym na urządzeniu elektronicznym do gier o nazwie H. nr [...]1, H. nr [...]2, H. nr [...]3, H. nr (...)4, G. nr [...] wbrew przepisom art. 6 ust. 1, art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. 201 z 2009 r., poz. 1540 z późn. zm.)”, tj. przestępstwa skarbowego z art. 107 § 1 k.k.s. i za to skazał go na karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 100 zł każda oraz zasądził na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe.

Sąd Okręgowy w G., po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika interwenienta i obrońcy oskarżonego, w której podniesiono m.in. uchybienie w postaci naruszenia powagi rzeczy osądzonej stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2018 r., uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. postępowanie karne wobec oskarżonego A. U. umorzył, a kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść oskarżonego wniósł oskarżyciel publiczny – Naczelnik [...] Urzędu Celno – Skarbowego w K. i zarzucił „rażącą obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegającą na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w G., sygn. IX K [...] i umorzeniu postępowania wobec oskarżonego A. U. o czyn popełniony w dniu 11 września 2015 r. w G., w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego w B., sygn. IX K [...], skazującego tego samego oskarżonego, za przestępstwo skarbowe z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. popełnione w dniach: 17 sierpnia 2015 r., 17 września 2015 r. i 8 stycznia 2016 r., mające charakter czynu ciągłego, przez przyjęcie, że w niniejszej sprawie doszło do powagi rzeczy osądzonej”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie.

U podstaw rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego o uchyleniu wyroku Sądu pierwszej instancji i umorzeniu postępowania legło ustalenie, że oskarżony został – przed wydaniem wyroku w niniejszej sprawie – skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. akt IX K [...] za popełnione w warunkach czynu ciągłego z art. 6 § 2 k.k.s. przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. Przyjęty w tym wyroku okres czynu ciągłego (od 17 sierpnia 2015 r. do 8 stycznia 2016 r.) obejmował czas popełnienia przestępstwa przypisanego w rozpoznawanej sprawie. Tożsame w tych sprawach były również zachowania oskarżonego, gdyż A. U. czynu zarzucanego w obecnym postępowaniu i dwóch z trzech czynów przypisanych wyrokiem Sądu Rejonowego w B. miał dopuścić się m.in. w ramach prowadzonej tej samej działalności gospodarczej; we wszystkich tych zachowaniach chodziło więc o wykorzystanie przez niego tej samej sposobności wynikającej z prowadzenia określonego typu działalności gospodarczej, polegającej na urządzaniu wbrew przepisom ustawy gier hazardowych na automatach w ramach tego samego podmiotu. Wobec tego, zachowanie oskarżonego należało, zdaniem Sądu odwoławczego, potraktować jako element czynu ciągłego przypisanego wskazanym powyżej wyrokiem, a prawomocne skazanie za czyn ciągły rodzi powagę rzeczy osądzonej, co wyklucza przypisanie skazanemu kolejnych jednostkowych tożsamyh zachowań z okresu przypisanego prawomocnym wyrokiem, a ujawniających się w późniejszym czasie.

Zgodzić się należy ze skarżącym, że wyrażony przez Sąd odwoławczy pogląd prawny, iż przypisane oskarżonemu w wyroku Sądu pierwszej instancji zachowanie, polegające na urządzaniu – wbrew przepisom ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych – gry na opisanych automatach w G. stanowi zachowanie normatywnie tożsame z czynami, za które skazano go wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 30 stycznia 2018 r., a zatem stanowi od strony normatywnej element już osądzonego czynu ciągłego, jest błędny.

W kwestii stanowiącej problem prawny, jaki został zarysowany w rozważanym zarzucie kasacji, na kanwie spraw o zbliżonym stanie faktycznym, Sąd Najwyższy wypowiedział się już kilkakrotnie. I tak, np. w wyroku z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt V KK 415/18 stwierdził m.in., że: „skoro urządzenie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 u.g.h.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 u.g.h.), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1, art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 u.g.h.), to zachowanie osoby, która nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej - inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc. Uprzednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s., popełnione w innym miejscu, w warunkach czynu ciągłego (art. 6 § 2 k.k.s.), w którym czas jego popełnienia obejmuje czasokres popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s. co do którego toczy się jeszcze postępowanie karno-skarbowe, nie stanowi w tym późniejszym procesie przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, albowiem nie jest spełniony warunek tożsamości czynów”.

Podzielając to stanowisko (podobnie zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 19 września 2018 r., V KK 419/18; 15 listopada 2018 r., V KK 249/18; 19 grudnia 2018 r., V KK 450/18; 29 stycznia 2019 r., V KK 562/18; 30 maja 2019 r., V KK 583/18 - baza orzeczeń Supremus), Sąd Najwyższy za zbędne uznaje powielanie szczegółowych rozważań w zakresie konstrukcji i kryteriów tożsamości czynu w rozumieniu art. 6 § 1 k.k.s. odnoszonej do innego wcześniej prawomocnie osądzanego przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., zawartych w powołanym powyżej wyroku Sądu Najwyższego (sygn. akt V KK 415/18).

W konsekwencji uznać należało, że objęty niniejszym postępowaniem czyn popełniony przez oskarżonego w dniu 11 września 2015 r., polegający na urządzaniu gry na opisanych w zarzucie automatach w G., nie jest tożsamy ze względu na miejsce popełnienia czynu ani rodzaj użytych automatów z czynami, za które odpowiedzialność przypisano mu wskazanym powyżej wyrokiem Sądu Rejonowego w B., co wynika wprost z porównania opisów czynów. Poza osobą

oskarżonego oraz czasem popełnienia czynów, nie zachodzi żadna inna zbieżność z czynami będącymi przedmiotem osądu w wyżej wymienionych sprawach. Oba te skazania dotyczą różnych czynów i nie mamy tu do czynienia z „idem” jako warunkiem przyjęcia tożsamości czynu, a w rezultacie z wystąpieniem przesłanki powagi rzeczy osądzonej z art.17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Z tych względów, wobec rażącego naruszenia przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., która to obraza miała oczywisty wpływ na treść wyroku, zaskarżony wyrok należało uchylić a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd odwoławczy, będąc związany wyrażonym poglądem prawnym (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.), na nowo rozpozna apelacje wniesione przez pełnomocnika interwenienta i obrońcę oskarżonego.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.